

Handläggare
Erik Lokka Hollander
08-508 260 10**Till**
Trafiknämnden
2017-12-14

Anpassningar av ytvägnätet efter Norra länkens öppnande avseende ombyggnad av busshållplatser vid Östra station. Slutredovisning

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner slutredovisning av genomförda åtgärder avseende ombyggnad av busshållplatser vid Östra station.

Jonas Eliasson
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefCaroline Quistberg
Enhetschef

Sammanfattning

I maj 2016 godkände trafiknämnden genomförandebeslut för ombyggnad av busshållplatser vid Östra station. Genom att biltrafiken på Valhallavägen minskat efter att Norra Länken öppnats har utrymme för att förbättra utformningen av hållplatserna vid Östra station skapats. För att ytterligare förbättra framkomligheten för bland annat stombusslinje 4 och därigenom förkorta restiden och öka pålitligheten föreslogs att hållplats Östra station byggs om. Ombyggnationen har medfört bland annat bättre byten för resenärer mellan buss och tunnelbana/Roslagsbana, förlängning av kollektivkörväg förbi Drottning Kristinas väg och en cykelbana förbi hållplatsen på södra sidan av Valhallavägen.

Trafikkontoret
TrafikplaneringFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 260 10
Växel 08-508 272 00
erik.hollander@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Åtgärdernas effekter har analyserats genom studier av hastigheter, körtider, trafikståtider och hållplatstider för linjerna 4 och 72. Åtgärderna har lett till att restiden har förkortats i körriktning mot Gullmarsplan, men den har förlängts något i den andra riktningen. Byten mellan olika trafikslag har underlättats, vilket även det ger kortare restider. Åtgärderna har också lett till en ökad säkerhet för cyklister och skolbarn i anslutning till Engelbrektskolan. Den slutgiltiga byggkostnaden blev 7,8 mnkr.

Bakgrund

Öppnandet av Norra länken har inneburit en avlastning och minskad biltrafik på befintliga gator och vägar i ytvägnätet, exempelvis Lidingövägen och Valhallavägen. Samtidigt växer Stockholm. För att Stockholms trafiksystem ska fungera effektivt måste den andel av resor som görs med personbil minska. Fler måste gå, cykla och åka kollektivt. Gatumiljön måste få fler kollektivtrafikkörfält, fler cykelbanor, färre parkeringsplatser och bättre förutsättningar för de gående. I maj 2016 godkände trafiknämnden förslag till genomförandebeslut för ombyggnad av busshållplatserna vid Östra station till en uppskattad kostnad om 7,0 mnkr.

Genomförda åtgärder

För att öka säkerheten för oskyddade personer samt ge bättre förutsättningar för en högre medelhastighet och ökad pålitlighet för stombusslinje 4 har hållplats Östra station byggts om i båda riktningarna under hösten 2016/våren 2017.

På den norra sidan av Valhallavägen har hållplatsläget efter Drottning Kristinas väg gjorts längre och bredare genom en utbyggnad. Utrymmet har därigenom blivit så stort att det har varit möjligt att låta bussarna byta plats, så att linjerna 4, 72 och 73 använder det ombyggda läget medan linje 67 stannar före korsningen. Det får även plats med ett väderskydd. Som en konsekvens av åtgärden har den särskilda trafiksignalen för bussar före Drottning Kristinas väg tagits bort. Busskörfältet som löper längs med Valhallavägen har samtidigt förlängts förbi korsningen med Drottning Kristinas väg.

Bussresenärerna har fått en bättre koppling till tunnelbanan och Roslagsbanan genom att de inte behöver korsa någon gata. Även hållplatsen på den södra sidan har breddats och förlängts. Den ökade bredden har ökat säkerheten för skolbarnen eftersom avståndet till körbanan har ökats och det har även gått att eliminera konflikten mellan cyklar och bussar genom att bygga en separat

cykelbana som passerar bakom hållplatsen. Hållplatsen ligger nu närmare Danderydsgatan och den tunnelbanenedgång som ligger där. Som en konsekvens av förlängningen har hållplatsläget för direktbussar efter Danderydsvägen tagits bort.

Eftersom Valhallavägen har ett körfält mindre på sträckan har berörda övergångsställen blivit kortare till fördel för personer som korsar gatan.

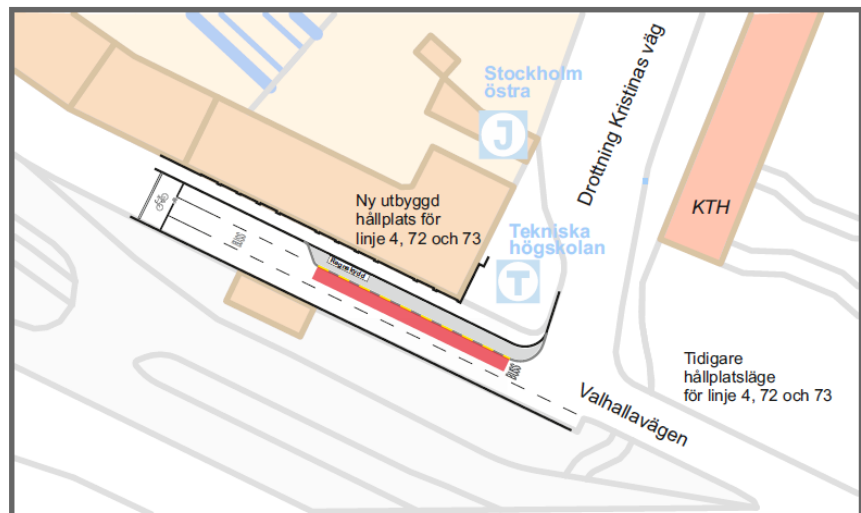

Bild 1: Illustration av nytt hållplatsläge norra sidan

Bild 3: Hållplatsläget på Valhallavägens norra sida efter ombyggnad

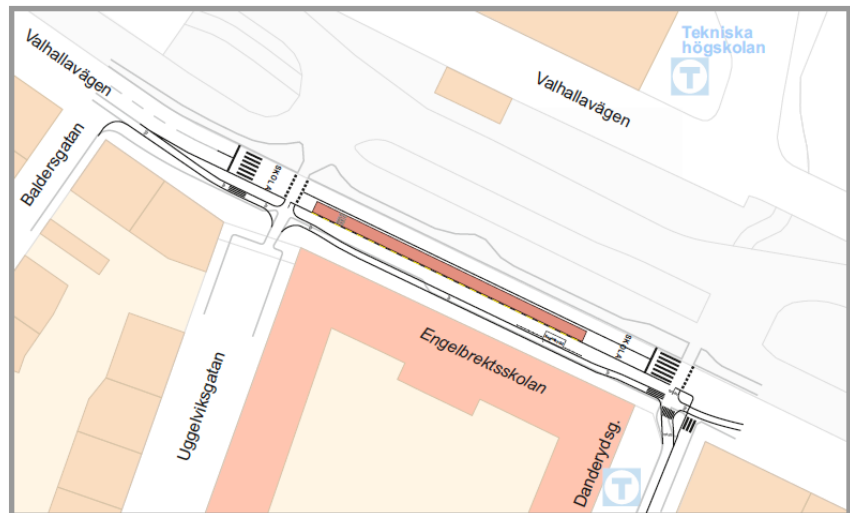

Bild 2: Illustration av nytt hållplatsläge södra sidan

Bild 4: Hållplatsläget på Valhallavägens södra sida efter ombyggnad

Uppföljning av effekter

Åtgärdernas effekter har analyserats genom studier av hastigheter, körtider, trafikstättider och hållplatstider för linjerna 4 och 72 på berörda hållplatssträckor under perioden maj fram till midsommar 2017 jämfört med motsvarande period 2016. I första hand har hållplatssträckorna före och efter den ombyggda hållplatsen jämförts i båda riktningarna. För att få en referens till den generella tendensen för linjen har data från ytterligare några intilliggande hållplatssträckor tagits med i jämförelsen liksom även data från 2013 – 2015 för linje 4 som har inhämtats i samband med tidigare studier. Dessa är insamlade från mitten av mars fram till

midsommar medan de för 2016 och 2017 avser maj fram till midsommar.

Resultat

I västlig körriktning (mot Gullmarsplan) har restiden med linje 4, mellan hållplatserna Stadion och Odengatan, minskat med c:a 20 sekunder, huvudsakligen genom minskad hållplatstid, medan hastigheten har minskat marginellt.

För linje 72 minskade restiden med närmare en minut på morgonen och med en halv minut på eftermiddagen. I motsatt riktning (mot Radiohuset) har restiden ökat med c:a 20 sekunder till stor del p.g.a. ökad trafikståtid.

Den ökade trafikståtiden i körriktning mot Radiohuset bör undersökas närmare. Den kan ha uppstått av flera orsaker. På morgonen använder nu även bussar från norrort hållplatsen och det kan ibland leda till att vissa bussar måste avvakta innan de kan köra in till hållplatsen. Byten mellan olika trafikslag har underlättats, vilket även det ger kortare restider. Åtgärderna bedöms ha lett till ökad säkerhet för cyklister och skolbarn i anslutning till Engelbrektsskolan.

Ekonomi

Utgiften för genomförandet av åtgärderna hade i samband med genomförandebeslut kostnadsbedömts till 7,0 mnkr. Vid sammanställning av nedlagda kostnader efter att projektet genomförts har kostnaden ökat till 7,8 mnkr.

Kostnadsökningen härrör sig till största del av merkostnader som uppkommit i byggskedet såsom:

- Berg i dagen vid VA-arbeten.
- Längs hela sträckan för den södra hållplatsen fanns ett gammalt spår under asfalten som fick rivas.
- TA-plan krävde att en fil för buss och cykel skulle finnas öppen.
- Justerad radie vid Danderydsgatan på grund av projektering av för snäv radie.

För åtgärder med ombyggnad av busshållplatserna har medel från statlig medfinansiering erhållits om ca 1,0 mnkr.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden godkänner slutredovisning av genomförda åtgärder avseende ombyggnad av busshållplatser vid Östra station.

Slut

Bilagor

1. Ombyggnad av hållplatser vid Östra station. Rapport 2017-09-18